

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

24 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Modval Ion în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 noiembrie 2019, în cauza penală privindu-l pe

SUȘIȚCHI Victor XXXXX, născut XXXXX,
originar și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 27.09.2017 – 30.11.2017;

Instanța de apel: 28.03.2019 – 01.11.2019;

Instanța de recurs: 25.05.2020 – 24.06.2020.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 30 noiembrie 2017, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Sușițchi Victor a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul circulației drogurilor, etnobotanicelor sau analogii acestora, pe un termen de 5 ani.

Potrivit prevederilor art. 90 Cod penal, s-a dispus neexecutarea sentinței dacă pe parcursul termenului de probă de 1 an, condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și prin comportamentul său va îndreptăți încrederea acordată de judecată

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt a constatat că, la 05 iunie 2017, în timpul zilei, aflându-se în mun. Chișinău, urmărind scopul păstrării ilegale a analogilor drogurilor, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, acționând cu intenție directă îndreptată la atingerea scopul său, a păstrat asupra sa masa vegetală

uscată și mărunțită de culoare brună roșietică cu greutatea de 0,613 g, ambalată într-un pachetel din hârtie, până la orele 20:27 min., când, fiind reținut de colaboratorii de poliție pe XXXXX, a fost escortat în Inspectoratul de poliție Buiucani din XXXXX unde, pachetul vizat supra a fost ridicat și sigilat de colaboratorii de poliție ai Inspectoratului de poliție Buiucani, mun. Chișinău. Conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1 -R-3928 din .07.2017, s-a stabilit că masa vegetală uscată și mărunțită (0,613 gr.) ridicată de la Sușițchi Victor, este îmbibată cu MDMA(N)-2201, care în Hotărârea Guvernului al Republicii Moldova nr. 1088 din 5 octombrie 2004 „Cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor stupefiante, psihotrope și precursorilor acestora, supuse controlului”, nu este inclus. În contextul scrisorii nr. 4976 din 14.04.2017 parvenite de la I.M.S.P. Dispensarul Republican de Narcologie de comun cu Comitetul Permanent de Control asupra drogurilor, substanța MDMA(N)-2201 este analog al substanței AB-PINACA- CHM, care, cel din urmă, reprezintă substanță psihotropă (inclusă în „Lista nr. 2. Substanțe psihotrope. Tabelul I. Substanțe stupefiante și substanțele psihotrope neutilizate în scopuri medicale”, Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1088 din 5 octombrie 2004).

Conform pct. 193 al Hotărârii Guvernului nr. 79 din 23.01.2006, „Cu privire la Lista substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora”, AB-PINACA- CHM de la 0,25 gr., constituie proporții deosebit de mari.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea sentinței în partea individualizării pedepsei penale, rejudecarea cauzei conform ordinii stabilite pentru prima instanță, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui Sușițchi Victor să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) din Codul penal, în conformitate cu prevederile art. 364' alin. (8) din Codul penal și să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa orice funcții și de a exercita orice activitate în domeniul farmaceutic pe un termen de 5 ani.

În motivarea apelului procurorul a invocat că, în cadrul cercetării judecătorești nu au fost stabilite careva motive care ar concluziona că nu este rațional ca inculpatul să nu execute pedeapsa cu închisoarea prevăzută de lege și solicitată de acuzare pentru fapta săvârșită.

Acuzarea consideră că pedeapsa stabilită inculpatului, cu suspendare condiționată a executării pedepsei, pentru infracțiunea prevăzută de art. 217 alin. (4) lit. b) din Codul penal, care este o infracțiune din categoria celor grave, este prea blândă și contrar prevederilor art. 61 din Codul penal, nu-și va atinge scopul de corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui cât și din partea altor persoane.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 01 noiembrie 2019, apelul procurorului a fost admis, cu casarea sentinței în partea individualizării pedepsei, și s-a pronunțat în această parte o nouă hotărâre, prin care a fost exclusă aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal în privința lui Sușițchi Victor, recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) din Cod Penal.

În rest s-a menținut celelalte dispoziții ale sentinței.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul a săvârșit infracțiunea imputată lui.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului, instanța de apel a considerat că instanța de fond nu a ținut cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia, considerând eronat că îndreptarea și corectarea lui Sușițchi Victor e posibilă fără izolare de societate, în conformitate cu cerințele art. 75-78 Cod penal aplicându-i pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 ani, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probațiune de 1 ani.

Instanța de apel a reținut că, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane.

Astfel a considerat neîntemeiată concluzia instanței de fond, precum că, corijarea inculpatului ar fi posibilă prin aplicarea art. 90 Cod penal. Sub acest aspect instanța de apel a reținut că, modalitatea de executare a pedepsei aleasă în privința inculpatului- și anume executarea reală, este în acord cu principiul proporționalității, luându-se în vedere fapta comisă și urmările acțiunilor făptuitorului, cât și comportamentul său, reieșind din faptul că pe parcursul examinării cauzei penale s-a eschivat de a se prezenta.

Curtea de apel a remarcat că pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor părții vătămate, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

La emiterea deciziei s-a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75-78 Cod penal, care stipulează expres că, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Modval Ion în interesele inculpatului a atacat-o cu recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 4, 10 Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei și menținerea sentinței primei instanțe.

În motivare recurentul a indicat că:

- instanța de apel a încălcat normele procedurale și a examinat cauza în lipsa inculpatului, în dosar nu există proba citării inculpatului pentru ședințele de judecată;
- instanța de apel nu a stabilit adresa inculpatului, și a dispus anunțarea în căutare a acestuia;
- în procesul de rejudecare a cauzei, nu au fost luate în vedere criteriile de individualizare a pedepsei, stabilindu-i pedeapsă reală în penitenciar;
- inculpatul a recunoscut vina în comiterea infracțiunii, s-a căit sincer de cele comise, a predat benevol substanțele interzise.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.*

Colegiul constată că recursul declarat are ca temei pct. 4), 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală care stipulează că hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care *judecata a avut loc fără participarea procurorului, inculpatului, precum și a apărătorului, interpretului și traducătorului, când participarea lor era obligatorie potrivit legii și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

După cum rezultă din textul deciziei atacate, instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la adoptarea soluției expuse pe larg în pct. 5. din prezenta decizie.

Colegiul reține că, recurentul deși este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, critică decizia contestată doar în partea ce ține de pedeapsa stabilită inculpatului, considerând-o prea aspră, solicitând în acest sens, menținerea sentinței instanței de fond.

Făcând o analiză minuțioasă a materialelor cauzei, Colegiul penal constată că alegațiile recurentului privitor la pretinsa eroare judiciară reținută la stabilirea pedepsei inculpatului este vădit nefondată, iar instanța de apel corect și-a motivat soluția de admitere a argumentelor invocate de procuror în acest sens. Or, din toate probele examinate și cercetate de către instanța de apel s-a constatat indubitabil că corectarea lui Sușițchi Victor nu e posibilă fără izolarea de societate, în conformitate cu cerințele art. 75-78 Cod penal aplicându-i pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an.

Relevant este de reținut în acest context și faptul că, regula generală desprinsă din dispozițiile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală prevede că la etapa de judecare a recursului ordinar instanța de recurs verifică erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în baza temeiurilor stipulate expres de norma respectivă, dar nu apreciază sau face o reapreciere a stării de fapt reținute în speță.

Colegiul constată, că instanța de apel judecând cauza a dat deciziei sale o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune, având în vedere și faptul că verificând hotărârea atacată în raport cu prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, temeiuri de casare a hotărârii atacate nu s-au stabilit.

La stabilirea categoriei și mărimii pedepsei, instanța de apel a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

Instanța de recurs reține că solicitarea inculpatului privind menținerea sentinței prin care în privința lui au fost aplicate prevederile art. 90 Cod penal, solicitare care de fapt nici nu a fost motivată de către recurent, este neîntemeiată, or doar faptul că ultimul nu este de acord cu pedeapsa stabilită de către instanța de apel, considerând-o prea aspră, nu poate servi ca circumstanță pentru aplicarea în privința inculpatului a unei pedepse neprivative de libertate.

Subsidiar, Colegiul penal relevă că, textul art. 90 alin. (1) Cod penal prin sintagma „poate”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme. Acest fapt rezultă și din prevederile legale, care stipulează că: „*Dacă... instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana*

celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei...indicând numai decît în hotărâre motivele...”.

Astfel, din examinarea condițiilor în care poate fi acordată suspendarea executării pedepsei, rezultă că aceasta nu este un drept al inculpatului, ci o facilitate, pe care instanța de judecată este liberă să aprecieze dacă este sau nu cazul să o acorde.

Reieșind din cele expuse, Colegiul concluzionează că instanța de apel a pronunțat o decizie întemeiată și motivată prin stabilirea în privința inculpatului a unei pedepse privative de libertate, pedeapsă care răspunde scopului de corectare și reeducare a inculpatului prevăzut de art. 61 Cod penal, care va duce la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și principiile morale, iar argumentul invocat de recurent privind aplicarea pedepsei non privative de libertate, urmând a fi declarat ca neîntemeiat.

Referitor la argumentul că instanța de apel a examinat dosarul în lipsa inculpatului, astfel încălcând dreptul lui la un proces echitabil, și acesta este considerat vădit neîntemeiat. Instanța de apel a respectat procedurile penale în examinarea cauzei date, fiind demonstrate prin citațiile returnate din motiv că nu a fost recepționat de către inculpat la domiciliu, iar motivul că instanța trebuia să găsească adresa cea mai recentă nu intră în competențele instanței de judecată. În cazul dat au fost luate măsuri cum ar fi ordonanța de aducere silită a inculpatului din 14.05.2019 (f.d. 119), încheierea de anunțare în căutare și aplicarea măsurii preventive- obligația de nepărsire a țării față de inculpat din 10.06.2019 (f.d. 112-116). De asemenea au fost solicitat asistență juridică garantată de stat pentru a apăra interesele inculpatului, avocatul fiind Modval Ion, care a depus și cererea de recurs. Conform procesului-verbal, ședința a fost amânată din motivul lipsei inculpatului, iar la întrebarea președintelui ședinței despre posibilitatea examinării în lipsa inculpatului, avocatul și procurorul răspundeau că este imposibil, până la ședința din 01.11.2019 în care procurorul a considerat posibil examinarea în lipsa inculpatului, iar avocatul Modval Ion a lăsat la discreția instanței (f.d. 127). În urma celor menționate supra, avocatul având sarcina apărării intereselor inculpatului a permis examinarea în lipsa, ca urmare argumentul încălcării procesuale conform art. 427 alin. (1) pct. 4 Cod de procedură penală este neîntemeiat și se contrazice cu materialele cauzei.

Reieșind din cele expuse, Colegiul concluzionează că instanța de apel a pronunțat o decizie întemeiată și motivată prin stabilirea în privința inculpatului a unei pedepse privative de libertate, pedeapsă care răspunde scopului de corectare și reeducare a inculpatului prevăzut de art. 61 Cod penal, care va duce la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și

principiile morale, iar argumentul invocat de recurent privind aplicarea pedepsei non privative de libertate, urmând a fi declarat ca neîntemeiat.

În viziunea instanței de recurs concluziile expuse pe larg de către instanța de apel în decizia sa, sunt juste iar criticile recurentului nu constituie temeiuri de a răsturna situația în prezenta cauză, ce ar necesita intervenția instanței ierarhic superioare, în sensul casării hotărârii judecătorești adoptate de instanța de apel. Reținând prevederile sus menționate, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat și potrivit legii decide inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Modval Ion în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 noiembrie 2019, în cauza penală privindu-l pe Sușițchi Victor XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 17 iulie 2020.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion